

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 225. Quid censendum sit de facultatibus, quæ dicuntur à Sede Apostolica concessæ Confessariis Societatis Jesu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

nitur periculo nullitatis, nam peccato levi di-
rectè dimisso, saltem indirectè remitteretur gra-
ve; nec ponetur obex gratiæ. Attamen Gob-
t. 7. n. 120. rectè dicit in tali dubio non esse pro-
cedendum sine aliqua necessitate, quod etiam
dixi p. 1. n. 109. Imò *Dicast.* d. 10. nu. 199. rectè
notat per hoc fieri posse injuriam pœnitenti
si prudenter præsumatur non esse contentum
aut non fuisse confessurus tali Confessario non
habenti certam jurisdictionem, sic enim expo-
nitur saltem periculo obligationis peccatum
suum grave iterum confitendi pro absolutione
directa.

1574. Q. 225. *Quid censendum sit de facultatibus, qui-
dicuntur à Sede Apostolica concessæ Confessariis So-
cietatis JESU. R. Facultates variæ circumfer-
runtur, imprimis aliquæ sub nomine Primæ, S-
cundæ, Tertiæ facultatis, à R. P. Ruidio Provin-
ciali recognitiæ anno 1638. & concessæ pro re-
gionibus septentrionalibus. Deinde quædam
aliæ, tum propriæ tum communes aliis Regula-
ribus, quæ an omnes adhuc valeant, colligi
poterit ex seqq. Sub finem referam aliquas fa-
cultates, quæ Sacerdotes concernunt.*

1575. §. 1. Religiosi Societatis non possunt licite
aut validè uti privilegiis, facultatibus &c. à
Sede concessis, nisi in quantum à Præposito Ge-
nerali fuerint illis communicatæ, *Gregorio
XIII. in novo Compendio privil. v. Communica-
tio §. 5. Hoc Compendium insertum est Institu-
to, Pragæ ex Decreto 8. Congregationis XIV
impresso anno 1705. & multa habet diver-
sà Compendio antiquo, unde cautè intelligendæ
sunt Auctores, qui sæpe respondent ex antiquo
Compendio, & fallunt, nisi ista convenienter cum*

no-
vo

NOVO. Hujus novi Compendii Præfatio sic habet :
*Juxta litteras Apostolicas nullius privilegii seu gra-
 tiæ hæctenus concessæ vel imposterum concedendæ usus
 potest in Societate licitus esse, nisi per solius Præpositi
 Generalis communicationem. . . . Porro nullis aliis
 gratiis & privilegiis, quacumque etiam communica-
 tione Societati nostræ illa competant, quæ in hoc Com-
 pendio comprehensa non sint, ulli unquam uti licebit
 &c. Itaque ut sciamus, an hæc vel illa facultas
 nobis competat ex vi privilegii vel specialis
 concessionis Apostolicæ, recurrendum est ad
 hoc novum Compendium, in quo si talis facul-
 tas non habeatur, censei debet non usurpabi-
 lis à nobis; si habeatur, nec postea ei sit dero-
 gatum, validè & licitè eo modo utemur, quo
 concessa est vel communicata. Quando autem
 Professis Societatis dicitur concedi aliqua e jus-
 modi facultas, per professos intelliguntur eti-
 am illi Sacerdotes, qui tria vota etiam tantùm
 simplicia emiserunt, dummodo reliqua adsint,
 Suar. De Relig. T. 4. tr. 10. l. 3. c. 5. n. 4.*

§. 2. Non possumus audire sæcularium con- 1576.
 fessiones *ubivis locorum*, sed debemus priùs esse
 approbati ab Ordinariis locorum, ubi audi-
 mus, uti constat ex dictis à n. 1505. Et quamvis
 Mendicantes nobiscum accipiant à Papa juris-
 dictionem ad omnium sæcularium confes-
 siones, tamen non possunt audire in alienis tem-
 plis, nisi de consensu eorum, quibus templa
 subsunt, id enim prohibitum esse ad confusio-
 nem & pacis turbationem vitandam, testatur
 Platel. p. 5. n. 886.

§. 3. Non possumus absolvere quoscumque 1577.
Christi fideles undecumque venientes, nam si Monia-
 les sint, debemus ad has audiendas esse priùs

specialiter approbati ab Ordinariis locorum, quibus audimus, uti constat, ex dictis n. 1500. Vide tamen dicta num. 1527. Et si sint Regulares, sive viri sive femine, qui secundum Statuta sua non possunt confiteri extra Ordinem, invalidè absolvuntur à nobis. *Compendium v. Absolutio* post §. 1. *Suar.* supra §. 1. 2. c. 16., apud quem, uti & in *Comp.* §. 1. Pontifices declarârunt per voces illas, *Quicumque Christi fideles*, non intelligi Regulares. Quod etiam valere pro Germania, nec sufficere re privilegia, nisi secundam tenorem Constitutionis *Clementis X.* dixi n. 1533. De facultate absolvendi Nostros à variis peccatis, habet *Comp.* §. 8. & seqq. Et quis absolvere possit Nostros apostatas, habet v. *Apostata* §. 1. & seqq. Non possunt autem Nostri, per se loquentes confiteri nisi nostris Confessariis à Societate designatis, v. *Confessarius* §. 4. & 5. Nequidem Jubilæis, v. *Absolutio* §. 15. De hoc tamen v.

1578. quæ dixi n. 1464.

§. 4. Non possumus absolvere à peccatis Papæ reservatis in Bulla cœnæ, uti ostenditur à n. 1618. Casus Bullæ cœnæ dabo in l. 7. num. hic autem à n. 1613. explicabo, quando nomen aliqui censi debeant non reservati Papæ.

1579. ideoque possumus ab eis absolvere.

§. 5. Facultas absolvendi ab hæresi, apostasia, lectione librorum prohibitorum, quæ fertur in *Comp.* v. *Absolutio* §. 7. & 8. Item facultas absolvendi diripientes bona naufragorum vel eos, qui contra prohibitionem Bullæ cœnæ aliquem absolvisent ab aliquo casu dictæ Bullæ etiam cessant, uti ostendetur à n. 1618. aliunde revocatae sunt, quia erant vivæ vo-

priv

privilegia, quæ revocata esse fatetur *Præfatio*
Compēdit. Et videri possunt, quæ dixi l. 1. à n. 850.

§. 6. Possumus à casibus in Bulla cœnæ re- 1580.
 servatis absolvere in partibus infidelium re-
 motissimis, ex quibus non datur recursus Ro-
 mam, *Comp. v. Absolutio* §. 5. Nec hoc revoca-
 tur per Bullas annuas, id enim sciunt Pontifi-
 ces, & sensus omnium est Romæ, quòd eò se
 non extendat revocatio. Quid circa eòdem
 casus Bullæ & alios possint Superiores nostri
 quoad Nostros absolvendos, habetur §. 10. &
 seqq. sed videri debent dicenda n. 1622.

§. 7. Etiam in casibus extra Bullam cœnæ 1581.
 non possumus absolvere à quibuscumque peccatis,
 nam non possumus absolvere à reservatis Epi-
 scopo, uti dicitur n. 1628. Nec ab illis, quæ sibi
 reservant Superiores aliorum Ordinum, imò
 nec à mortalibus illorum Regularium, qui non
 possunt confiteri alicui extra suum Ordinem,
 secundùm dicta n. 1577.

§. 8. Possumus absolvere à peccatis extra 1582.
 Bullam cœnæ Papæ reservatis, & consequen-
 ter etiam à sententiis, censuris & pœnis Eccle-
 siasticis ex illis resultantibus, *Comp. v. Absolutio*
 §. 1. Quænam autem reserventur Papæ extra
 Bullam cœnæ, insinuabitur n. 1610.

§. 9. Facultas dispensandi cum externis 1583.
 quoad jejunia vel usum ciborum vetitorum,
 non invenitur in *Compendio*. Superiores pos-
 sunt dispensare cum Nostriis circa jejunia & ci-
 bos vetitos, *Comp. v. Dispensatio* §. 6.

§. 10. Facultas dispensandi cum externis in 1584.
 irregularitate ex defectu lenitatis, Item facul-
 tas concedendi externis usum librorum prohi-
 bitorum non inveniuntur in *Comp.* Generalis

potuit per Bullam Gregorii XIII. dare Nostri-
licentiam ad libros hæreticos legendos; & Pro-
vincialis ad prohibitos, *Comp. v. Libri prohibiti*
§. 1. & 2. sed post §. 6. dicitur postea factam es-
se à Greg. XV. & Urban. VIII. universalem revo-
cationem facultatis legendi & habendi libros
prohibitos.

1585. §. 11. Confessarii Societatis possunt com-
mutare omnia vota etiam jurata, dummodo
commutatio non fiat in præjudicium tertii:
Exceptis ultramarinis, Petri & Pauli de Urbe,
S. Jacobi in Compostella, Castitatis & Religio-
nis, *Comp. v. Commutatio* §. 1. Provinciales
dispensare possunt cum ingredientibus Socie-
tatem, in voto Religionis alterius, etiam stri-
ctioris. Superiores & Confessarii nostri ordi-
narii possunt Nostri relaxare quælibet jura-
menta, si fiat sine præjudicio tertii, v. *Confessa-
rius* §. 6. Generalis potest legata commutare ex
uno usu ad alium, v. *Commutatio* §. 4. De com-
mutatione votorum possunt plura, etiam re-
missivè, videri à n. 1459.

1586. §. 12. Aliqui putarunt Regulares posse per
Bullam, dispensare in votis, sed fatetur *Pelliz.*
tr. 8. c. 3. n. 141. id non esse certum; nec de hoc
aliquid habet *Comp.* Addunt alii cum *Quin-
tanadv. & Mendo* diff. 1. n. 77. Confessarios Re-
gulares gaudentes privilegiis Mendicantium
posse per Bullam dispensare in omnibus votis,
in quibus de potestate ordinaria possunt Epi-
scopi: putatque *Gobat* tr. 10. n. 632. id compe-
tere illis, quibus Superiores nostri commise-
rint, sed etiam de hoc nihil reperitur in *Comp.*
Nec valet illatio à commutatione ad dispensa-
tionem, cum hæc plùs dicat: Et saltem Regula-
res

res non possunt dispensare in illis, in quibus possunt Episcopi in casu urgentis necessitatis, uti dixi in l. 3. p. 1. nu. 563., ibi enim consentit Papa, tacitè eligens industriam personæ Episcopi.

§. 13. Quando litteræ Apostolicæ diriguntur ad Confessarium, Magistrum in Theologia vel Canonibus, Superiores possunt Confessario nostro non graduato ab Oratore electo dare facultatem exequendi tales litteras, *Comp. v. Confessarius §. 1.* 1587.

§. 14. Possunt Provinciales per se vel alios dare facultatem Nostris dispensandi ad petendum debitum cum iis, qui consanguineum vel consanguineam sui conjugis post Matrimonium carnaliter cognoverit, *Comp. v. Dispensatio §. 7.* 1588.

§. 15. Quamvis *Fr. Lugo, Lez. Peyr. Mendo* supra, *Burgh. cent. 2. cas. 56.* & alii putent privilegium dispensandi ad petendum debitum cum illis, qui ante Matrimonium habebant votum castitatis, adhuc vigere apud Mendicantes, tamen in *Comp. v. Dispensatio §. 8.* pro eo tantum citantur vivæ vocis oracula, adeoque cense-ri debet revocatum, usquedum probetur haberi per Bullam, & ut tale nobis communicari. 1589.

§. 16. *Compendium* nihil habet de speciale facultate absolvendi eos, qui majores Ordines in excommunicatione suscepissent; aut eos, qui plures Canonicatus vel Beneficia curata possiderent: Nec ad dispensandum in fructibus male perceptis cum illis, qui per simoniam ignoratam obtinuerunt Beneficia; aut cum aliis, qui adhuc sunt sub patria potestate, ad retinenda

tantisper Beneficia simoniacè illis procurata :
 Nec de speciali facultate ad rehabilitandum ex-
 ternos ab omni genere irregularitatis, præter
 eam, quæ per homicidium, mutilationem, bi-
 gamiam, defectum natalium contracta est : Nec
 ad dispensandum aliquando cum sanctimonia-
 libus, ut possint vel sine habitu vel extra sui Or-
 dinis claustra remanere. Nec ad dispensandum
 cum his, qui invalidè contraxerunt Matrimo-
 nium non servatâ formâ Tridentini apud ipsos
 recepti, ut possint hac non servatâ illud secretò
 revalidare : Nec ad dispensandum cum illis,
 qui ignorantes contraxerunt cum impedimen-
 to criminis ; unde censendum est nos faculta-
 tes eas non habere, donec constet unde. Quo-
 modo Superiores possint Nostrorum irregula-
 ritates tollere, habetur in *Comp. v. Dispensatio* §.
 4. & seqq. An possimus absolvere ab excom-
 municatione, suspensione & interdicto Epi-
 scopali, vide dicenda n. 1628.

1591. §. 17. Quando Generalis noster initio sui
 regiminis revocat facultates, gratias, privilegia
 ab antecessoribus suis concessa, non intelligitur
 de facultate absolvendi, dispensandi ; nec de
 usu indulgentiarum pro liberanda anima &
 aliis similibus, sed illæ solùm revocantur, qui-
 bus quasi dispensabatur in observatione Regu-
 larum, quæque ad gubernationem & religio-
 sam disciplinam spectant, ut est facultas dandi,
 accipiendi, retinendi apud se pecuniam, utendi
 sigillo privatim &c.

1592. §. 18. S Congregatio anno 1648. de man-
 dato *Innoc. X.*, occasione controversiæ inter
 Episcopum Angelopolitanum & Patres Socie-
 tatis JESU inter cætera resolvit sequentia,
 ut

uti referunt *Manigart* in praxi pastorali pag. 1146. & *Synodus Colon.* anni 1662. pag. 178. Patres non possunt eligere Conservatores ex vi privilegiorum, si Episcopus urgeat observationem Decretorum *Tridentini* in iis, in quibus per *Trid.* vel Papam exempti subjiciuntur Episcopi jurisdictioni & correctioni. (Quomodo alias Patres possint eligere Conservatores suorum jarium & privilegiorum, habetur in *Comp. v. Conservator*) Patres affirmantes se habere contraria privilegia, tenentur ea exhibere, nec tenetur credere Episcopus. Si verba privilegiorum sint obscura & ambigua, solus Papa pro interpretatione est adeundus, uti etiam declaravit *Clemens X.* n. 1508. relatus. Omnia Patrum privilegia redacta sunt ad terminos Constitutionis *Greg. XV. Inscrutabili.* Patres gravati ære alieno, vel ad ratiocinia, vel testamentorum executores possunt conveniri coram Ordinario, si non nominaverint Conservatores intra tempus habile ab Ordinario præscriptum. Si Episcopi pro tuendis juribus cathedralium Ecclesiarum coram Judice competente agant, &c. Patres non possunt recurrere ad Conservatores. Si Regulares non approbati, confessiones audiant, vel concionentur sine benedictione aut licentia. potest Episcopus immediate agere contra illos & remediis juris coercere, etiam procedendo ad censuras. Si è Patribus quis agat contra Episcopum maledictis, scripto vel facto, debet puniri à Superioribus, & de punitione certior fieri Episcopus: Si Superiores negligent punire, potest Episcopus juxta *Trident.* sess. 25. c. 14. De Regul. Si autem profugerit ad aliam diocesim, servanda Constitutio

Clem. VIII. Suscepti muneris ratio. Prædia rustica &c. quæ spectant ad Patres, non gaudent privilegiis Collegiorum: neque tempore paschali possunt in his ministrare Eucharistiam ibi laborantibus: neque aliàs quibuscumque etiam famulis suis ministrare Baptismum, extremam Unctionem, aut assistere Matrimonio: Patres habentes apothecas quarumcumque mercium, macella & similia, non possunt quidem prohiberi, si tamen extra Collegia dent notoriè per hoc scandalum populo, prohiberi possunt ab Episcopo. Conservatores Societatis ex vi Bullæ Gregorii XIII *Æquum reputamus*, possunt in manifestis injuriis & violentiis etiam per censuras & pœnas ecclesiasticas procedere contra Vicarios generales Episcoporum. Multa ex his statuit etiam S. Congregatio, approbante Greg. XV. & Urb. VIII. uti refertur Tomo 4. Bullarum post Constitutionem 18. Greg. XV. ubi etiam habentur sequentia: Regulares exempti, quibus cura animarum non incumbit, non subjacent Episcoporum jurisdictioni in his, quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nisi cum in Sacramentis personis sæcularibus administrandis iidem Regulares delinquant. Facultates per Constitutionem Greg. XV. *Inscrutabili*, non conceduntur Episcopis in personas nullius diœcesis: Nec conceduntur Prælati habentibus jurisdictionem quasi episcopalem. Quando Episcopus admonuit Superiores, ut amoveant Confessarium vel administratorem bonorum apud Moniales, si Superiores id non faciant, possunt id facere Episcopi, nec tenentur causam reddere Superioribus Regularibus.

§. 19. Ex dictis constat nos non posse uti 1593.
 gratis vel privilegiis, quibus *Trid.* sess. 25. c. 22.
De Regul. derogat, Comp. V. Conc. Trid. §. 3. Pu-
 tant autem *Castrop.* tr. 27, pu. 13, n. 13. & *Gob.*
 tr. 9. n. 719. hoc intelligi tantum de illis, quæ
 adversantur contentis in illa sessione, neque
 derogationem odiosam esse extendendam ad
 omnia in *Trid.* contenta: Sed hoc nos non juvat,
 nam quoad omnia derogat saltem *Bulla Pii IV.*
Trid. addita. Docet quidem *Suar.* De legibus l.
 §. c. 18. n. 18. tanquam probabilius, quod nec
Bulla Pii derogat, nisi secundum ea, quibus de-
 rogatur expressè per decursum *Trid.*, sed *Arr.*
De legibus d. 33. n. 8. & *Du Bois* ad prop. ab
Alex. VII. damnatas n. 161. melius dicunt de-
 rogare quoad omnia re ipsa opposita *Trid.*, alio-
 quin *Bulla* quoad illud punctum nihil efficeret
 sed ageret actum à *Trid.*

§. 20. Quando aliqua facultas nunc reddi- 1594.
 tur vel conceditur contra *Decreta Tridentini*,
 non requiritur derogatio circa *Trid.*, si conces-
 sio manu *Papæ* fuerit signata, *Pius V.* & *S. Con-*
gregatio apud *Garc.* De Benef. p. 4. c. 5. n. 34. p.
 §. c. 8. n. 87. *Barbos.* in *Collectan.* ad *Trid.* sess.
De Reform. c. 21. n. 2.

§. 21. Quamvis *Clemens VIII.* apud *Mani-* 1595.
gart pag. 1100. & in *Syn. Colon.* pag. 77. statue-
 rit, ut nullæ *Confraternitates* etiam à *Regula-*
ribus erigerentur vel aggregarentur sine con-
 sensu *Ordinarii* &c. *Constitutio* tamen illa non
 afficit nostras *Congregationes* vel *Sodalitates*,
 quarum *Indulta* omnia postea iterum confir-
 mavit per *Bullam Greg. XV.*, uti habet *Comp. v.*
Sodalitas §. 7. *Praxis* tamen habet, ut *Indulgen-*
tia primò *Româ* acceptæ non promulgentur,
 nisi subscriptæ ab *Ordinario*. §. 22.

1596. §. 22. Si Episcopi urgeant, Regulares non possunt in suis sine benedictione, in alienis autem templis sine licentia Episcoporum prædicare, *Trid. sess. 5. c. 2. Clemens X. supra n. 1504.* Quòd si Episcopi contradicant, Nostri nec in nostris nec in alienis templis possunt prædicare, *Comp. v. Prædicatores.* Per Bullam *Gregorii XIII. Vigore &c.* quæ refertur in *Instituto* pag. 82. possunt Nostri tantum tonsurati publicè prædicare.

1597. §. 23. De facultate Sacerdotum Societatis ad applicandas Indulgentias altaris privilegiati, dixi hic antè n. 526. Ad publicandas & lucrandas plures alias Indulgentias etiam in Missionibus, à n. 1357. 1361. ad transferendas Indulgentias cum festo S. Xaverii, n. 1357. 1376. Ad legendum Officium & Missam De S. Ignatio semel de septimana, dixi l. 4. n. 1248. Ad legendum Officium & Missam in festis nostrorum Beatorum, ibidem n. 1249. & hic n. 375. Ad legendam Missam in privatis Oratoriis & altari portatili, hic à n. 273. Ad legendam Missam ante auroram vel post meridiem, n. 225. 229. Ad benedicenda paramenta Missæ & campanas, n. 353. 406. Possuntque Superiores nostri reconciliare nostras ecclesias, cemeteria & Oratoria polluta, *Comp. v. Ecclesia §. 2.* Et possumus in templis nostris omni die, quo aliàs licitum est, ministrare Eucharistiam, excepto die Paschæ, *Comp. v. Eucharistia §. 1.* pro quo etiam aliam declarationem retuli l. 6. p. 1. n. 637. De facultate eodem die binandi Missam nihil habet *Compendium*, sed videri possunt dicta n. 238.

1598. Q. 226. Quid dicendum sit de facultatibus, quas *Sedes Apostolica* concedit Episcopis cum potestate communi.